

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002988

Dane szczegółowe

Właściciel: **ComebackKid**
Kraj: **Prusy**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **mosiądz**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica: **brak danych**
Typ uszka: **hak**
Rant: **●--|**
Profil: **(1) - dwuwarstwowy, wypukło-płaski, spód odstający**

Występujące elementy

- groszek
- korona [zamknięta]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2016-09-02 23:09**

Opis guzika btrm002988

Pruski hak mundurowy wzór 1907/10

© buttonarium.eu

Awers przedstawia pruską, królewską (!!!) koronę zamkniętą umieszczoną na groszkowanym tle, na obrzeżu haka znajduje się pojedynczy, wypukły rant. W kolejnej wersji tego rodzaju guzika korona zajmowała cały awers. Obie wersje guzików (haków) wykorzystywano aż do roku 1919.

Ciekawostka

Hak przedstawia najprawdopodobniej koronę królewską Wilhelma II Hohenzollerna, która powstała w 1888 roku.

Rewers bez sygnatur wytwórcy.

Przeznaczenie i datowanie

Haki tego typu były przeznaczone tylko do mundurów polowych Model 1907/10 (M1907/10). W różnych formacjach wprowadzano je, do użytku dokumentami zwanymi *allgemeine königliche order* (AKO), w różnym czasie:

- Piechota i Artyleria - AKO z 19.04.1907 roku,
- Ułani, Dragonii, Kirasjerzy (do mundurów typu Koller) - AKO z 03.05.1908 roku,
- Husarzy - AKO z 22.11.1909 roku,
- Szwoleżerowie - AKO z 25.07.1909 roku,
- Kirasjerzy (do mundurów typu Feldrock) i oficerowie - AKO z 23.02.1910 roku^[1].

Kolejny wzór guzików (haków) przeznaczony był już dla żołnierzy wszystkich rodzajów wojsk (włącznie z kawalerią) i wprowadzono go do użytku wraz z wprowadzeniem nowego wzoru umundurowania Model 1915 (M1915), w wyniku realizacji AKO z 21 września 1915 roku, czyli głównego królewskiego zamówienia.

Wymiary guzików

Zgodnie z ówczesnym regulaminem obowiązywały dwie wielkości tego guzika:

- duże o średnicy 8 linii $\pm$ ½ linii, czyli około 20,3 mm $\pm$ 1,3 mm - do zapinania bluzy munduru,
- małe o średnicy 6 linii $\pm$ ½ linii, czyli około 17,8 mm $\pm$ 1,3 mm - do dolnych kieszeni.

Ciekawostka

Dawniej, kaliber broni oraz średnice guzików mierzono w tzw. liniach, czyli odpowiednik 1/10 cala, czyli 2,54 mm.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)
- ^[1] www.kaisersbunker.com - Model 1907/10 Feldrock
- [Wikipedia.pl - Cal](#)
- [Wikipedia.pl - Dragoni](#)
- [Wikipedia.pl - Husaria](#)
- [Wikipedia.pl - Kirasjerzy](#)
- [Wikipedia.pl - Linia \(jednostka\)](#)
- [Wikipedia.pl - Korona Wilhelma II Hohenzollerna](#)
- [Wikipedia.pl - Szwoleżerowie](#)
- [Wikipedia.pl - Ułan](#)
- [Wikipedia.pl - Wilhelm II Hohenzollern](#)
- www.kaisersbunker.com - Model 1915/16 Bluse

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiegokolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródła tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**

